

Bankacılık Sektörü Çalışanlarını Rekreeyonel Sporlara Katılma İten Unsurların Demografik Faktörlerle Değerlendirilmesi*

The Research on The Relationship on finding The Factors that Force Employess' in Banking Sector Participating in Recreational Sports and Demographical Variables

ORJİNAL ARAŞTIRMA/
ORIGINAL RESEARCH

Gökhan ÇETİNKAYA^{1†}

Serap AY²

Ayhan BAYRAM³

¹Okan Üniversitesi, İstanbul,
<https://orcid.org/0000-0001-7676-6852>

²Marmara Üniversitesi, İstanbul,
<https://orcid.org/0000-0002-1296-462X>

³Giresun Üniversitesi, Giresun,
<https://orcid.org/0000-0003-0640-8106>

Öz

Bu çalışmanın temel amacı, yoğun çalışma saatleriyle, sert rekabet koşulları altında hizmet veren bankacılık sektörü çalışanlarını rekreeyonel sporlara katılmaya motive eden unsurların demografik etkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Araştırmanın evrenini Türkiye’de faaliyet gösteren 51 bankada çalışan 217.525 kişi oluşturmaktadır. Örneklem hesaplanırken % 4 hata marjı baz alınarak 700 sayısı belirlenmiş ve tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Ölçme aracı olarak, Rogers ve Morris (2003) tarafından geliştirilen ve Gürbüz, Aşçı ve Çelebi tarafından (2006) Türkçe’ye uyarlanarak, geçerliliği ve güvenilirliği test edilen Rekreeyonel Egzersize Güdülenme Ölçeği (REMM) uygulanmıştır. REMM’e ek olarak demografik özellikleri belirlemek için kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Analiz aşamasında verilerin normal dağılıma uygunluğunu belirlemek için Kolmogorov Simirnov testi yapılmıştır. Verilerin normal dağılıma uygun olmaması nedeniyle Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H testleri uygulanmış, ayrıca boyutlar arasındaki ilişkileri ölçmek için korelasyon analizi yapılmıştır. Bankacılık sektörü çalışanlarını rekreeyonel sporlara katılma motive eden unsurların boyutlara göre önem sıralaması sağlık, beceri gelişimi, sosyal ve eğlence, vücut ve dış görünüm ve rekabet olarak bulunmuştur. Bankacılık sektörü çalışanlarını rekreeyonel sporlara katılmaya motive eden unsurların cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu ve gelir durumu değişkenlerine göre farklılaştığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Motivasyon, Serbest Zaman, Şirket Rekreeyonu.

Abstract

The main purpose of this study is to evaluate the relationship between motivation reasons, demographical factors and employees' negative working conditions such as; hours of hard work, though environmental competitive environment. The research is aimed to be done with 217.525 employees' in 51 banks operating in Turkey. The samples of the research consist of 217.525 employees in banks existing in Turkey. During the calculation of sample, 4% error margin was taken into consideration and 700 samples were determined, then stratified sampling was used. As a measurement tool, REMM measurement, developed by Rogers and Morris (2003), and adapted into Turkish by Gürbüz, Aşçı and Çelebi (2006) in order to be tested in terms of validation and reliability. In addition to REMM, personal information form is used so as to determine demographic features and other parameters. Analiz Stage to determine the suitability of the normal distribution of data Kolmogorov Simirnov tests. Due to the lack of normal distribution of data according to the Mann Whitney and Kruskal-Wallis H test was applied for further correlation analysis was performed to measure the relationship between the dimensions. According to dimensions of the factors motivating corporate employees to participate recreational sportive activities sorder of importance have been found as health, development of skills, social ization and entertainment, body and appearance and competition. It has also been obtained from the research that motivation factors for employees in banking sector to participate recreational sportive activities differ according to so me demographic and other parameters. In the light of the results, gender, age, marial status, educational status and income status have been put forward.

Keywords: Motivation, Leisure Time, Corporate Recreation,

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 12.01.2018

Kabul Tarihi: 20.12.2018

Online Yayın Tarihi: 31.12.2018

*Bu çalışma, Gökhan Çetinkaya'nın Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde tamamladığı “Şirket Çalışanlarını Sportif Rekreeyonel Faaliyetlere Katılmaya Motive Eden Unsurların İncelenmesi” adlı doktora tez çalışmasından türetilmiştir.

† Sorumlu yazar: Gökhan Çetinkaya, gokhan.cetinkaya@gmail.com

GİRİŞ

Rekreasyon aktiviteleri içinde, temeli fiziksel egzersize veya çeşitli spor branşlarının rekreatif amaçlı uygulanmasına dayanan ve rekreasyon aktivitelerinin büyük bir bölümünü oluşturan türüne rekreasyonel spor denmektedir (Chase,1996). Başka bir tanımla rekreasyonel spor, katılımcıların maddi kazanç beklentisi olmaksızın, serbest zamanlarında yaptığı, tatmin, eğlence ve sosyalleşme sağlayan; sağlıklı, dinamik ve zinde kalmayı amaçlayan ve genellikle fiziksel aktiviteye dayalı açık veya kapalı alanlarda yapılan faaliyetlerin bütünüdür (Şahin ve Kocabaş, 2014). Gündelik yaşamın kaçınılmaz bir sonucu olarak ortaya çıkan fizyolojik ve psikolojik sorunlarla başa çıkmada, stresleri azaltma, sağlıklı bir yaşam sürme, sosyal çevre edinme, takım çalışması içinde bulunma (Birol ve Karaküçük, 2014), organizmayı sağlıklı ve zinde tutmada, serbest zamanda katılan rekreasyonel spor faaliyetleri önemli bir rol oynamaktadır (Güngörmüş, Yenel ve Gürbüz, 2014). Rekreasyonel spor programları hayatın diğer alanlarındaki sorunları aşmada fayda sağlar ve halkla ilişkilerde pozitif bir etkileşim rolü oynar (Mull, Bayless ve Jamiesson, 1997). Rekreasyonel spor faaliyetleri, bireyin yaşamındaki birçok sıkıntıdan kurtulmasını ve bireyin kendisini geliştirmesini sağlayarak, bireylerin kendilerine, ilişkilerine ve sosyo-kültürel uyumlarına olumlu yönde etkilemektedir (Iwasaki, 2007).

Bireyin sportif etkinliklere katılma isteğini gerçekleştirme şekli ve düzeyi, bu konuda sahip olduğu bilince, maddi olanaklara ve içinde bulunduğu çevrenin fiziki olanakları ile teşvik ve yönlendirilmesine bağlıdır (Hazar, 2014). Her ne kadar serbest zaman faaliyetlerine katılım amaçlarının, beklentilerinin, doyum düzeylerinin ve aktivite seçimlerinin bireysel faktörlere ve dış etkenlere göre değiştiği kabul edilse de, bireylerin rekreasyonel faaliyetlere katılımında ön plana çıkan motivasyon faktörlerinin ne olduğunu belirlenmelidir.

Motivasyon, bireyin örgüt amaçları doğrultusunda bir hedefe ulaşmak için gösterdiği gayret yoğunluğunu, yönelimini ve çabasını sürdürme düzeyini ifade eden bir süreçtir (Robins, 2003). İş hayatı açısından motivasyon; çalışanların istekli, verimli, aktif çalışması ve çalışanlarda iş başarıma arzusunun ortaya çıkarılması gagesine hizmet eder (Gök, 2009). Kişileri harekete geçirebilen, hareketlerini olumlu yönde sürdürmelerini sağlayan motivasyon, işyerlerinde verimliliğin artması için çok önemli bir unsurdur (Adair, 2003). Bu nedenle çalışma koşullarının şartlar elverdiğince çalışanların beklentilerini karşılayacak ve motivasyonlarını artıracak şekilde planlanması büyük önem arz etmektedir (Drucker, 2003).

Şirketler çalışanlarının iş verimlerini arttırmak ve üst düzey motivasyonu sağlamak için çeşitli yollara başvurmaktadır (Roberts ve Harris, 2009). Çalışanların motivasyonunu artırmak kurumlar futbol turnası, doğa yürüyüşleri, kamplar vb. rekreasyonel spor faaliyetlerinden yararlanmaktadırlar. Sportif etkinlikler aracılığıyla işe ilişkin yaratıcılık düzeyinde oluşan ciddi azalmaların önüne geçilmesi hedeflenmektedir (Can, 1997). Bu hedeflerin gerçekleştirilmesinde iş yaşamı dışındaki gereksinimlerini karşılamaya yönelik çeşitli faaliyetler olarak tanımlanan şirket rekreasyonu önemli bir yere sahiptir. Şirket rekreasyonu ile işverenlerin-kurumların çalışanlarını memnun etmek, kurumlarına bağlamak, sağlıklı olmalarını ve verimli çalışmalarını sağlamak için iş yerinde veya dışında çalışanlara, ailelerine ve emekli çalışanlarına yönelik uyguladığı rekreasyon programları uygulanmaktadır (Hacıoğlu Gökdeniz ve Dinç, 2003).

Çoğunlukla büyük coğrafi alanlara yayılan şube yapıları ve yüksek çalışan sayıları nedeniyle bankacılık sektörü çalışanlarına yönelik rekreasyonel spor faaliyetlerini uygulayan sektörler arasında yer almaktadır. Bu çalışmanın bankacılık sektörü çalışanlarına yönelik rekreasyonel spor faaliyetlerinin planlanması ve uygulanması aşamalarında motivasyon unsurlarının dikkate alınabilmesine olanak tanıyacağı, bankacılık sektörü çalışanlarını sportif rekreasyona katılmaya motive eden unsurlara ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi ve bu unsurlara etki eden demografik etkenlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Dolayısıyla hem şirketler, hem rekreasyon profesyonelleri hem de faaliyetlere katılım gösteren şirket çalışanlarına çok çeşitli faydalar sağlaması amaçlanmaktadır.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Bu araştırmada, bankacılık sektörü çalışanlarını rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden unsurlara ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi ve bu unsurlara etki eden demografik etkenlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmada yüz yüze anket yöntemi kullanılarak veriler toplanmıştır. Anket formunun ilk kısmında, bankacılık sektörü çalışanlarının demografik özelliklerini belirlemeye yönelik 6 adet soru sorulmuştur. İkinci kısımda ise, rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden unsurları ölçmeye yönelik toplam 66 adet ifade yer almaktadır. Ankete katılanlardan, sorulan her bir ifadeye kendi durumlarına uygun cevap vermeleri istenmiştir.

Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları ve Hipotezler

Bankacılık sektörü çalışanlarını rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden unsurları ölçmek amacıyla Rogers ve Morris tarafından (2003) tarafından geliştirilen ve Gürbüz, Aşçı ve Çelebi tarafından (2006) Türkçe'ye uyarlanarak, geçerliliği ve güvenilirliği test edilen Rekreasyonel Egzersize Güdülenme Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek sağlık, rekabet, vücut ve dış görünüm, sosyal ve eğlence ve beceri gelişimi olmak üzere 5 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte toplam 66 adet ifade bulunmaktadır.

Araştırmada demografik faktörlerle değişkenler arasında farklılık tespit edilenlere yer verilmiştir. Araştırmanın hipotezleri aşağıdaki gibidir:

H₁: Bankacılık sektöründe çalışanları rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörler arasında cinsiyete ilişkin fark vardır.

H₂: Bankacılık sektöründe çalışanları rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörler arasında yaşa ilişkin fark vardır.

H₃: Bankacılık sektöründe çalışanları rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörler arasında medeni duruma ilişkin fark vardır.

H₄: Bankacılık sektöründe çalışanları rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörler arasında eğitim durumuna ilişkin fark vardır.

H₅: Bankacılık sektöründe çalışanları rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörler arasında gelir durumuna ilişkin fark vardır.

H₆: Bankacılık sektörü çalışanlarını rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden değişkenler arasında (pozitif yönlü) doğrusal ilişki vardır.

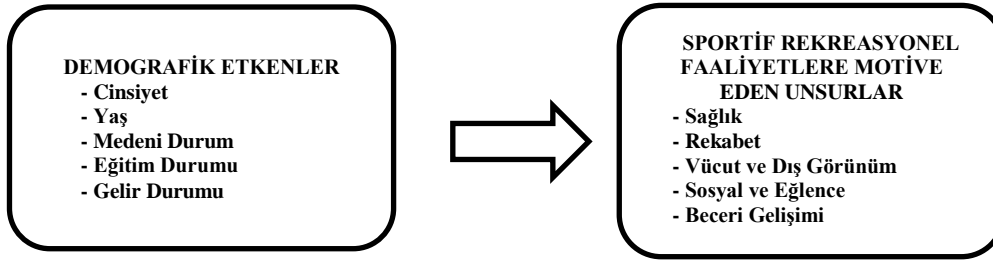
Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, Türkiye'deki bankacılık sektörü çalışanları (217.525 kişi) oluşturmaktadır (Türkiye Bankalar Birliği, 2014). Örneklem seçimi, olasılığa dayanan ve olasılığa dayalı olmayan olmak üzere iki şekilde yapılmaktadır (Altunışık, Coşkun, Bayraktaroğlu ve Yıldırım, 2005). Araştırmanın örnekleminde olasılığa dayanan örneklem seçme tekniklerinden tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Tabakalı örnekleme yöntemi, sınırları belirlenmiş bir evrende alt tabakalar veya alt birim gruplarının var olduğu durumlarda kullanılmaktadır. Tabakalı örnekleme, evren içindeki alt tabakaların varlığından yola çıkarak evren üzerinde çıkarımlarda bulunmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Türkiye'de faaliyet gösteren 51 bankanın (4 Kamu-47 Özel Banka) her birinin çalışan sayısının bankacılık sektöründe çalışan sayısına (Kamu ve Özel Sektör 14.632+202.893=217.525) oranlaması yapılarak elde edilen sonucunda örneklem grubunda isabet ettiği sayıda ilgili bankada anket

uygulanmıştır (Altunışık ve ark., 2005). Araştırmada toplam 709 kişiye anket uygulanmasına karşın hatalı ve eksik olan 9 anket araştırmaya dahil edilmeyerek kalan 700 anket araştırmada kullanılmıştır.

Araştırmanın Modeli

Araştırmanın modeli şekil 1’de sunulmuştur. Araştırma modelinde öncelikle demografik etkenlere yer verilmektedir. Daha sonra bankacılık sektörü çalışanlarını rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden unsurlara yer verilerek, aralarındaki ilişki saptanmaya çalışılmaktadır.

Şekil 1. Araştırmanın Modeli

Şekil 1’de yer alan araştırma modelinin demografik etkenlerle ve bankacılık sektörü çalışanlarını rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden unsurlar arasındaki ilişkiyi incelediği görülmektedir.

Araştırmada Kullanılan İstatistiksel Analizler

Ölçeklerle ilgili daha önce faktör analizi yapıldığı için yeniden faktör analizi yapılmayarak ölçeğin orijinalinde yer alan sağlık, rekabet, vücut ve dış görünüm, sosyal ve eğlence ve beceri gelişimi değişkenlerinin normal dağılıma uygun olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Kolmogorov Smirnov testi yapılmıştır. Veriler normal dağılım göstermediği için Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H testleriyle farklılık analizleri, spearman korelasyon analiziyle değişkenler arasındaki ilişki incelenmiştir. Ayrıca verilerin analizinde, frekans, ortalama, mod, medyan ve standart sapma gibi tanımlayıcı istatistiklerden yararlanılmıştır. Araştırmada demografik faktörlerle ilgili ortalama değerlerin belirlenmesinde nominal ölçüm düzeylerinde kullanılan mod değeri kullanılmıştır (Altunışık ve ark., 2005).

BULGULAR

Likert Tipi ölçeğe göre hazırlanan soruların güvenilirliği Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ile ölçülmüştür. Güvenilirlik analizi sonucunda Cronbach’s Alpha değeri sağlık alt boyutu için ,953, rekabet alt boyutu için ,937, vücut ve dış görünüm alt boyutu için ,925, sosyal ve eğlence alt boyutu için ,933, beceri gelişimi alt boyutu için ,916 olarak bulunmuştur. Toplam

Cronbach's Alpha değeri ise ,963 olarak bulunmuştur. Bu değer $0,80 \leq \alpha < 1,00$ değerleri arasında olmasından dolayı ölçek yüksek derecede güvenilirdir denilebilir (Kalaycı, 2010).

Bankacılık sektörü çalışanlarını rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden unsurlar 5 alt boyut altında ölçülmüştür. Çalışmada, çalışanların demografik özelliklerine ilişkin cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu ve gelir durumuna ilişkin sorular sorulmuştur. Bu sorulara verilen cevaplar ışığında örneklem grubuna ait demografik bilgiler Tablo 1 de gösterilmiştir.

Tablo 1: Örneklem grubuna ilişkin demografik bilgiler

Cinsiyet	Frekans	% Frekans	Mod
Kadın	194	27.7	2
Erkek	506	72.3	
Yaş			
20-30 Yaş	265	37.9	2
31-40 Yaş	316	45.1	
41-50 Yaş	103	14.7	
51 Yaş ve Üzeri	16	2.3	
Medeni Durum			
Evlü	405	57.9	1
Bekar	295	42.1	
Eğitim Durumu			
Lise	29	4.1	3
Ön Lisans	36	5.1	
Lisans	450	64.3	
Lisansüstü	185	26.5	
Gelir Durumu			
1000-2000 TL	90	12.9	2
2001-3000 TL	141	20.1	
3001-4000 TL	138	19.7	
4001-5000 TL	100	14.3	
5001 TL ve Üzeri	231	33	

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılanların büyük bir kısmının erkek (% 72,3), 31-40 yaş aralığında (% 45,1), medeni durumlarının evli (% 57,9), eğitim durumlarının lisans eğitimi (% 64,3) ve gelir durumlarının 2001-3000 TL aralığında (% 20,1) olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden unsurların puan ortalamaları

	n	Ort.	S.s.
Sağlık	700	4.11	0.59
Beceri Gelişimi	700	3.64	0.80
Sosyal ve Eğlence	700	3.32	0.86
Vücut ve Dış Görünüm	700	3.3	0.86
Rekabet	700	2.4	0.85

Tablo 2'de değişkenlere ilişkin ortalama puanlara yer verilmiştir. Sağlık değişkeninin \bar{X} 4,11 (ss. 0,59), beceri gelişimi değişkeninin \bar{X} 3,64 (ss. 0,80), sosyal ve eğlence değişkeninin \bar{X} 3,32 (ss. 0,86), vücut ve dış görünüm değişkeninin \bar{X} 3,30 (ss. 0,86) ve rekabet değişkeninin \bar{X} 2,4 (ss. 0,85), olduğu görülmektedir. Sağlık değişkeninin \bar{X} en yüksek, rekabet değişkeninin

\bar{X} ise en düşük olduğu görülmektedir. Ölçekteki soruların genel \bar{X} ise 3,42'dir. Değişkenlere ilişkin normal dağılım testi sonuçları Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3: Değişkenlere ilişkin normal dağılım testi sonuçları

	N	KS	P
Sağlık	700	.10	.000
Rekabet	700	.10	.000
Vücut ve Dış Görünüm	700	.05	.000
Sosyal ve Eğlence	700	.08	.000
Beceri Gelişimi	700	.13	.000

Tablo 3 incelendiğinde boyutların ($p>,05$) olmadığı görülmektedir. Bu nedenle örneklem grubu normal dağılım göstermemektedir. Değişkenlerin karşılaştırılabilmesi için (2 grup olması durumunda) parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney U Testi ve (3 ve daha fazla grup olması durumunda) Kruskal-Wallis H testi uygulanmıştır.

Bankacılık sektöründe çalışanlarını rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörler arasında cinsiyete ilişkin farklılık sonuçlarını gösteren Mann Whitney U Testi sonuçları Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4: Alt boyutlar arasında cinsiyete bağlı fark tablosu

	Cinsiyet	n	Sıra Değer Ort.	Z	P
Rekabet	Erkek	506	365.27	-3.123	.002
	Kadın	194	311.97		
Vücut ve Dış Görünüm	Erkek	506	340.32	-2.153	.031
	Kadın	194	377.06		
Sosyal ve Eğlence	Erkek	506	375.38	-5.261	.000
	Kadın	194	285.61		
Beceri Gelişimi	Erkek	506	360.54	-2.128	.033
	Kadın	194	324.32		

Tablo 4'te yer alan Mann Whitney U Testi sonucuna göre rekabet alt boyutunda cinsiyete ilişkin fark vardır ($p<,05$). Test sonucunda $Z= -3,123$ olarak bulunmuştur. Rekabet alt boyutunda, erkeklerin sıra değer ortalamasının kadınlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Vücut ve dış görünüm alt boyutunda cinsiyete ilişkin fark vardır ($p<,05$). Test sonucunda $Z= -2,153$ olarak bulunmuştur. Vücut ve dış görünüm alt boyutunda, kadınların sıra değer ortalamasının erkeklere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Sosyal ve eğlence alt boyutunda cinsiyete ilişkin fark vardır ($p<,05$). Test sonucunda $Z= -5,261$ olarak bulunmuştur. Sosyal ve eğlence alt boyutunda, erkeklerin sıra değer ortalamasının kadınlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Beceri gelişimi alt boyutunda cinsiyete ilişkin fark vardır ($p<,05$). Test sonucunda $Z= -2,128$ olarak bulunmuştur. Beceri gelişimi alt boyutunda sıra değer ortalaması, erkeklerin kadınlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Bankacılık sektöründe çalışanları rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörler arasında yaşa ilişkin farklılık sonuçlarını gösteren Kruskal Wallis H-Testi sonuçları Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5: Alt boyutlar arasında yaşa bağlı fark tablosu

	Yaş	Grup	n	Sıra Değer Ort.	X ²	P
Rekabet	20-30	I	265	377.57	14.732	.002
	31-40	II	316	349.02		
	41-50	III	103	287.99		
	51 ve üzeri	IV	16	333.81		
Vücut ve Dış Görünüm	20-30	I	265	399.33	28.374	.000
	31-40	II	316	329.64		
	41-50	III	103	289.02		
	51 ve üzeri	IV	16	349.47		
Beceri Gelişimi	20-30	I	265	377.34	15.032	.002
	31-40	II	316	349.84		
	41-50	III	103	287.51		
	51 ve üzeri	IV	16	324.44		

Tablo 5’te yer alan Kruskal-Wallis H Testi sonucuna göre rekabet alt boyutunda yaşa ilişkin fark vardır ($p < .05$). Test sonucunda $X^2 = 14,732$ olarak bulunmuştur. Rekabet alt boyutunda, 41-50 yaş aralığında yer alan katılımcıların sıra değer ortalamasının, diğer gruplarda yer alan katılımcılara göre daha düşük olduğu görülmektedir. Vücut ve dış görünüm alt boyutunda yaşa ilişkin fark vardır ($p < .05$). Test sonucunda $X^2 = 28,374$ olarak bulunmuştur. Vücut ve dış görünüm alt boyutunda, 20-30 yaş aralığında yer alan katılımcıların sıra değer ortalamasının diğer gruplarda yer alan katılımcılara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Beceri gelişimi alt boyutunda yaşa ilişkin fark vardır ($p < .05$). Test sonucunda $X^2 = 15.032$ olarak bulunmuştur. Beceri gelişimi alt boyutunda, 41-50 yaş aralığında yer alan katılımcıların sıra değer ortalamasının, diğer gruplarda yer alan katılımcılara göre daha düşük olduğu görülmektedir.

Bankacılık sektöründe çalışanları rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörler arasında yaşa ilişkin farklılığın hangi yaş grupları arasında olduğunu belirlemek için Mann Whitney U testi yapılmış çıkan sonuçlar Tablo-6’da verilmiştir.

Tablo 6: Alt boyutlar arasında yaşa bağlı fark gösteren yaş grupları tablosu

	Yaş D. Grubu	n	Sıra Değer Ort.	Z	P		
Rekabet	I	265	197.27	-3.696	.000		
	III	103	151.65				
	II	316	219.26				
	III	103	181.59				
Vücut ve Dış Görünüm	I	265	322.73	-4.175	.000		
	II	316	264.39				
	I	265	200.15			-4.531	.000
	III	103	144.24				
Beceri Gelişimi	I	265	197.63	-3.812	.000		
	III	103	150.72				
	II	316	219.20			-2.732	.006
	III	103	181.77				

Tablo 6’da yer alan Mann Whitney U Testi sonucuna göre rekabet alt boyutunda yaşa ilişkin fark, grup I ile grup III ($p<,05$) $Z= -3,696$ ve grup II ile grup III ($p<,05$) $Z= -2,743$ arasında bulunmuştur. Farklılık grup III’te yer alan (41-50 yaş aralığında) katılımcılardan kaynaklanmaktadır. Vücut ve dış görünüm alt boyutunda yaşa ilişkin fark, grup I ile grup II ($p<,05$) $Z= -4,175$ ve grup I ile grup III ($p<,05$) $Z= -4,531$ olarak bulunmuştur. Farklılık grup I’de yer alan (20-30 yaş aralığındaki) katılımcılardan kaynaklanmaktadır. Beceri gelişimi alt boyutunda yaşa ilişkin fark, grup I ile grup III ($p<,05$) $Z= -3,812$ ve grup II ile grup III ($p<,05$) $Z= -2,732$ olarak bulunmuştur. Farklılık grup III’te yer alan (41-50 yaş aralığındaki) katılımcılardan kaynaklanmaktadır.

Bankacılık sektöründe çalışanları rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörler arasında medeni duruma ilişkin farklılık sonuçlarını gösteren Mann Whitney U Testi sonuçları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7: Alt boyutlar arasında medeni duruma bağlı fark tablosu

	Medeni Durum	n	Sıra Değer Ort.	Z	P
Vücut ve Dış Görünüm	Bekar	295	392.04	-4.642	.000
	Evli	405	320.24		
Beceri Gelişimi	Bekar	295	373.42	-2.568	.010
	Evli	405	333.80		

Tablo 7’de yer alan Mann Whitney U Testi sonucuna göre vücut ve dış görünümü alt boyutunda medeni duruma ilişkin fark vardır ($p<,05$). Test sonucunda $Z= -4,642$ olarak bulunmuştur. Vücut ve dış görünüm alt boyutunda, bekarların sıra değer ortalaması evlilere göre daha yüksektir. beceri gelişimi alt boyutunda medeni duruma ilişkin fark vardır ($p<,05$). Test sonucunda $Z= -2,568$ olarak bulunmuştur. Beceri gelişimi alt boyutunda, bekarların sıra değer ortalamasının kadınlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Bankacılık sektöründe çalışanları rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörler arasında eğitim durumuna ilişkin farklılık sonuçlarını gösteren Kruskal Wallis H-Testi sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8: Alt boyutlar arasında eğitim durumuna bağlı fark tablosu

	Eğitim Durumu	Grup	n	Sıra Değer Ort.	X ²	P
Sağlık	Lise	I	29	301.41	10.741	.013
	Ön Lisans	II	36	442.01		
	Lisans	III	450	353.87		
	Lisansüstü	IV	185	332.20		
Rekabet	Lise	I	29	390.84	17.087	.001
	Ön Lisans	II	36	473.92		
	Lisans	III	450	347.51		
	Lisansüstü	IV	185	327.43		
Sosyal ve Eğlence	Lise	I	29	400.29	12.068	.007
	Ön Lisans	II	36	413.72		
	Lisans	III	450	357.50		
	Lisansüstü	IV	185	313.38		
Beceri Gelişimi	Lise	I	29	333.88	11.527	.009
	Ön Lisans	II	36	450.64		
	Lisans	III	450	352.95		
	Lisansüstü	IV	185	327.66		

Tablo 8’de yer alan Kruskal-Wallis H Testi sonucuna göre sağlık alt boyutunda eğitim durumuna ilişkin fark vardır ($p < ,05$). Test sonucunda $X^2 = 10,741$ olarak bulunmuştur. Sağlık alt boyutunda, ön lisans eğitim durumunda olan katılımcıların sıra değer ortalamasının, diğer gruplarda yer alan katılımcılara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Rekabet alt boyutunda eğitim durumuna ilişkin fark vardır ($p < ,05$). Test sonucunda $X^2 = 17,087$ olarak bulunmuştur. Rekabet alt boyutunda, ön lisans eğitim durumunda olan katılımcıların sıra değer ortalamasının, diğer gruplarda yer alan katılımcılara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Sosyal ve eğlence alt boyutunda eğitim durumuna ilişkin fark vardır ($p < ,05$). Test sonucunda $X^2 = 12,068$ olarak bulunmuştur. Sosyal ve eğlence alt boyutunda, lisansüstü eğitim durumunda olan katılımcıların sıra değer ortalamasının, diğer gruplarda yer alan katılımcılara göre daha düşük olduğu görülmektedir. Beceri gelişimi alt boyutunda eğitim durumuna ilişkin fark vardır ($p < ,05$). Test sonucunda $X^2 = 11,527$ olarak bulunmuştur. Beceri gelişimi alt boyutunda, ön lisans eğitim durumunda olan katılımcıların sıra değer ortalamasının, diğer gruplarda yer alan katılımcılara göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Bankacılık sektöründe çalışanları rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörler arasında eğitim durumuna ilişkin farklılığın hangi eğitim durumu grupları arasında olduğunu belirlemek için Mann Whitney U testi yapılmış çıkan sonuçlar Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9: Alt Boyutlar Arasında Eğitime Bağlı Fark Gösteren Eğitim Durumu Grupları

Tablosu

	Eğitim D. Grubu	n	Sıra Değer Ort.	Z	P
Sağlık	I	29	26.21		
	II	36	38.47	-2.606	.009
	II	36	300.88		
	III	450	238.91	-2.550	.011
	IV	185	105.42	-2.943	.003
Rekabet	II	36	324.64		
	III	450	237.01	-3.604	.000
	II	36	149.83		
	IV	185	103.44	-3.985	.000
Sosyal ve Eğlence	I	29	130.31		
	IV	185	103.92	-2.135	.033
	II	36	136.46		
	IV	185	106.05	-2.613	.009
	III	450	329.76		
IV	185	289.41	-2.520	.012	
Beceri Gelişimi	I	29	26.98		
	II	36	37.85	-2.316	.021
	II	36	306.83		
	III	450	238.43	-2.822	.005
	IV	185	104.78	-3.286	.001

Tablo 9’da yer alan Mann Whitney U Testi sonucuna göre sağlık alt boyutunda eğitim durumuna ilişkin fark, grup I ile grup II ($p<,05$) $Z= -2,606$, grup II ile grup III ($p<,05$) $Z= -2,550$ ve grup II ile grup IV olarak ($p<,05$) $Z= -2,943$ olarak bulunmuştur. Farklılık grup II’de yer alan (ön lisans) katılımcılardan kaynaklanmaktadır. Rekabet alt boyutunda eğitim durumuna ilişkin fark, grup II ile grup III ($p<,05$) $Z= -3,604$ ve grup II ile grup IV ($p<,05$) $Z= -3,985$ olarak bulunmuştur. Farklılık grup II’de yer alan (ön lisans) katılımcılardan kaynaklanmaktadır. Sosyal ve eğlence alt boyutunda eğitim durumuna ilişkin fark, grup I ile grup IV ($p<,05$) $Z= -2,135$, grup II ile grup IV ($p<,05$) $Z= -2,613$ ve grup III ile grup IV ($p<,05$) $Z= -2,520$ olarak bulunmuştur. Farklılık grup IV’te yer alan (yüksek lisans) katılımcılardan kaynaklanmaktadır. Beceri gelişimi alt boyutunda eğitim durumuna ilişkin fark, grup I ile grup II ($p<,05$) $Z= -2,316$, grup II ile grup III ($p<,05$) $Z= -2,822$ ve grup II ile grup IV ($p<,05$) $Z= -3,286$ olarak bulunmuştur. Farklılık II’de yer alan (ön lisans) katılımcılardan kaynaklanmaktadır.

Bankacılık sektöründe çalışanları rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörler arasında gelir durumuna ilişkin farklılık sonuçlarını gösteren Kruskal Wallis H-Testi sonuçları Tablo-10’da verilmiştir.

Tablo 10: Alt Boyutlar Arasında Gelir Durumuna Bağlı Fark Tablosu

	Gelir Durumu	Grup	n	Sıra Değer Ort.	X ²	P
Rekabet	1000-2000 TL	I	90	458.46	47.432	.000
	2001-3000 TL	II	141	372.97		
	3001-4000 TL	III	138	356.58		
	4001-5000 TL	IV	100	350.27		
	5001 TL ve üzeri	V	231	291.19		
Vücut ve Dış Görünüm	1000-2000 TL	I	90	399.57	9.782	.044
	2001-3000 TL	II	141	348.59		
	3001-4000 TL	III	138	368.35		
	4001-5000 TL	IV	100	323.94		
	5001 TL ve üzeri	V	231	333.39		
Sosyal ve Eğlence	1000-2000 TL	I	90	417.06	17.556	.002
	2001-3000 TL	II	141	362.61		
	3001-4000 TL	III	138	362.86		
	4001-5000 TL	IV	100	330.14		
	5001 TL ve üzeri	V	231	318.61		
Beceri Gelişimi	1000-2000 TL	I	90	443.74	27.469	.000
	2001-3000 TL	II	141	349.45		
	3001-4000 TL	III	138	363.88		
	4001-5000 TL	IV	100	322.64		
	5001 TL ve üzeri	V	231	318.88		

Tablo 10’da yer alan Kruskal-Wallis H Testi sonucuna göre rekabet alt boyutunda gelir durumuna ilişkin fark vardır ($p < ,05$). Test sonucunda $X^2 = 47,432$ olarak bulunmuştur. Rekabet alt boyutunda, sıra değer ortalamasına göre 1000-2000 TL arasında geliri olanlar en fazla katılırken, 5001 TL ve üzeri geliri olanlar en az katılım düzeyine sahip katılımcılardır. Vücut ve dış görünüm alt boyutunda gelir durumuna ilişkin fark vardır ($p < ,05$). Test sonucunda $X^2 = 9,782$ olarak bulunmuştur. Vücut ve dış görünüm alt boyutunda, sıra değer ortalamasına göre 1000-2000 TL arasında geliri olanlar en fazla katılım düzeyine sahip katılımcılardır. Sosyal ve eğlence alt boyutunda gelir durumuna ilişkin fark vardır ($p < ,05$). Test sonucunda $X^2 = 17,556$ olarak bulunmuştur. Sosyal ve eğlence alt boyutunda, sıra değer ortalamasına göre 1000-2000 TL arasında geliri olanlar en fazla katılırken, 5001 TL ve üzeri geliri olanlar en az katılım düzeyine sahip katılımcılardır. Beceri gelişimi alt boyutunda gelir durumuna ilişkin fark vardır ($p < ,05$). Test sonucunda $X^2 = 27,469$ olarak bulunmuştur. Beceri gelişimi alt boyutunda, sıra değer ortalamasına göre 1000-2000 TL arasında geliri olanlar en fazla katılırken, 5001 TL ve üzeri geliri olanlar en az katılım düzeyine sahip katılımcılardır.

Bankacılık sektöründe çalışanları rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörler arasında gelir durumuna ilişkin farklılığın hangi gelir grupları arasında olduğunu belirlemek için Mann Whitney U testi yapılmış çıkan sonuçlar Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11: Alt boyutlar arasında gelire bağlı fark gösteren gelir durumu grupları tablosu

	Gelir D. Grubu	n	Sıra Değer Ort.	Z	P
Rekabet	I	90	133.11		
	II	141	105.08	-3.109	.002
	I	90	134.91		
	III	138	101.19	-3.775	.000
	I	90	111.29		
	IV	100	81.29	-3.758	.000
	I	90	215.64		
	V	231	139.71	-6.589	.000
Vücut ve Dış Görünüm	II	141	213.05		
	V	231	170.29	-3.723	.000
	III	138	206.92		
	V	231	171.91	-3.053	.002
	IV	100	186.14		
	V	231	157.28	-2.521	.012
	I	90	106.28		
	IV	100	85.80	-2.565	.010
	I	90	182.29		
	V	231	152.70	-2.568	.010
Sosyal ve Eğlence	I	90	127.44		
	II	141	108.70	-2.082	.037
	I	90	125.31		
	III	138	107.45	-2.001	.045
	I	90	107.74		
	IV	100	84.48	-2.914	.004
	I	90	193.06		
	V	231	148.51	-3.866	.000
	II	141	201.44		
	IV	231	177.38	-2.095	.036
	III	138	199.67		
	V	231	176.24	-2.043	.041
Beceri Gelişimi	I	90	135.82		
	II	141	103.35	-3.629	.000
	I	90	130.11		
	III	138	104.32	-2.899	.004
	I	90	112.47		
	IV	100	80.23	-4.049	.000
	I	90	201.85		
	V	231	145.08	-4.937	.000
	III	138	199.74		
	V	231	176.20	-2.056	.040

Tablo 11’de yer alan Mann Whitney U Testi sonucuna göre rekabet alt boyutunda gelir durumuna ilişkin fark, grup I ile grup II ($p < ,05$) $Z = -3,109$, grup I ile grup III ($p < ,05$) $Z = -3,775$, grup I ile grup IV ($p < ,05$) $Z = -3,758$ ve grup I ile grup V ($p < ,05$) $Z = -6,589$ olarak bulunmuştur. Farklılık grup I’de yer alan (1000-2000 TL aralığında) katılımcılardan kaynaklanmaktadır. Vücut ve dış görünüm alt boyutunda gelir durumuna ilişkin fark, grup II ile grup V ($p < ,05$) $Z = -3,723$, grup III ile grup V ($p < ,05$) $Z = -3,053$, grup IV ile grup V ($p < ,05$) $Z = -2,521$, grup I ile grup IV ($p < ,05$) $Z = -2,565$ ve grup I ile grup V ($p < ,05$) $Z = -2,568$ olarak bulunmuştur. Farklılık grup I ve grup V’te yer alan (1000-2000 TL ve 5001 TL ve üzeri) katılımcılardan kaynaklanmaktadır. Sosyal ve eğlence alt boyutunda gelir durumuna ilişkin fark, grup I ile grup II $Z = -2,082$, grup I ile grup III ($p < ,05$) $Z = -2,001$, grup I ile grup IV ($p < ,05$) $Z = -2,914$, grup I ile grup V ($p < ,05$) $Z = -3,866$, grup II ile grup V ($p < ,05$) $Z = -2,095$ ve grup III ile grup V

($p<,05$) $Z= -2,043$ olarak bulunmuştur. Farklılık grup I ve grup V'te yer alan (1000-2000 TL ve 5001 TL ve üzeri) katılımcılardan kaynaklanmaktadır. Beceri gelişimi alt boyutunda gelir durumuna ilişkin fark, grup I ile grup II ($p<,05$) $Z= -3,629$, grup I ile grup III ($p<,05$) $Z= -2,899$, grup I ile grup IV ($p<,05$) $Z= -4,049$, grup I ile grup V ($p<,05$) $Z= -4,937$ ve grup III ile grup V ($p<,05$) $Z= -2,056$ olarak bulunmuştur. Farklılık grup I ve grup V'te yer alan (1000-2000 TL ve 5001 TL ve üzeri) katılımcılardan kaynaklanmaktadır.

Rekreasyonel spor faaliyetlerine katılımında motive eden sağlık, rekabet, vücut ve dış görünüm, sosyal ve eğlence ve beceri gelişimi değişkenleri arasındaki ilişki verilerin normal dağılım göstermemesi nedeniyle Spearman korelasyon analizi yapılarak belirlenmiştir. Yapılan Spearman korelasyon analizi sonuçları Tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12:Değişkenlere ilişkin Spearman Korelasyon analizi sonuçları

Boyutlar	Boyut	n	r	P
Sağlık	Rekabet	700	.213	.000
Sağlık	Vücut ve Dış Görünüm	700	.352	.000
Sağlık	Sosyal ve Eğlence	700	.275	.000
Sağlık	Beceri Gelişimi	700	.396	.000
Rekabet	Vücut ve Dış Görünüm	700	.484	.000
Rekabet	Sosyal ve Eğlence	700	.529	.000
Rekabet	Beceri Gelişimi	700	.574	.000
Vücut ve Dış Görünüm	Sosyal ve Eğlence	700	.258	.000
Vücut ve Dış Görünüm	Beceri Gelişimi	700	.497	.000
Sosyal ve Eğlence	Beceri Gelişimi	700	.622	.000

Tablo 12'de sağlık ile rekabet değişkenleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan Spearman korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında % 21,3 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ($p=,000<,05$) çok zayıf bir ilişki bulunmuştur. Buna göre sağlık değişkeninin puanı arttıkça rekabet değişkeninin de puanı artmaktadır. Sağlık ile vücut ve dış görünüm değişkenleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında % 35,2 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ($p=,000<,05$) zayıf bir ilişki bulunmuştur. Buna göre sağlık değişkeninin puanı arttıkça vücut ve dış görünüm değişkeninin de puanı artmaktadır. Sağlık ile sosyal ve eğlence değişkenleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında % 27,5 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ($p=,000<,05$) zayıf bir ilişki bulunmuştur. Buna göre sağlık değişkeninin puanı arttıkça sosyal ve eğlence değişkeninin de puanı artmaktadır. Sağlık ile beceri gelişimi değişkenleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında % 39,6 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ($p=,000<,05$) zayıf bir ilişki bulunmuştur. Buna göre sağlık değişkeninin puanı arttıkça beceri gelişimi değişkeninin de puanı artmaktadır.

Rekabet ile vücut ve dış görünüm değişkenleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında % 48,4 düzeyinde pozitif yönde anlamlı

($p=,000<,05$) zayıf bir ilişki bulunmuştur. Buna göre rekabet değişkeninin puanı arttıkça vücut ve dış görünüm değişkeninin de puanı artmaktadır. Rekabet ile sosyal ve eğlence değişkenleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında % 52,9 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ($p=,000<,05$) orta bir ilişki bulunmuştur. Buna göre rekabet boyutunun puanı arttıkça sosyal ve eğlence boyutunun puanı da artmaktadır. Rekabet ile beceri gelişimi değişkenleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında % 57,4 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ($p=,000<,05$) orta bir ilişki bulunmuştur. Buna göre rekabet değişkeninin puanı arttıkça beceri gelişimi değişkeninin de puanı artmaktadır.

Vücut ve dış görünüm ile sosyal ve eğlence değişkenleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında % 25,8 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ($p=,000<,05$) çok zayıf bir ilişki bulunmuştur. Buna göre vücut ve dış görünüm değişkeninin puanı arttıkça sosyal ve eğlence değişkeninin de puanı artmaktadır. Vücut ve dış görünüm ile beceri gelişimi değişkenleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında % 49,7 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ($p=,000<,05$) orta bir ilişki bulunmuştur. Buna göre vücut ve dış görünüm değişkeninin puanı arttıkça beceri gelişimi değişkeninin de puanı artmaktadır.

Sosyal ve eğlence ile beceri gelişimi değişkenleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında % 62,2 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ($p=,000<,05$) orta bir ilişki bulunmuştur. Buna göre sosyal ve eğlence değişkeninin puanı arttıkça beceri gelişimi değişkeninin de puanı artmaktadır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bankacılık sektörü çalışanlarını rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden unsurlar ortalamalara göre sağlık, beceri gelişimi, sosyal ve eğlence vücut ve gelişim ve rekabet olarak sıralanmıştır. Sağlık ve vücut ve dış görünüm değişkenlerinde kadınların puan ortalamaları erkeklere göre daha fazlayken, rekabet, sosyal ve eğlence ve beceri gelişimlerinde ise erkeklerin puan ortalamalarının kadınlardan daha fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca yapılan Spearman korelasyon analizi sonucunda değişkenler arasında anlamlı pozitif bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Güngörmüş ve arkadaşları (2014) yaptıkları çalışmada rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden faktörlerden sağlık faktörünün ilk sırada, beceri gelişimini ikinci, vücut ve dış görünüm faktörünü üçüncü, sosyal ve eğlence

faktörünü dördüncü, rekabet faktörünün ise son sırada yer aldığı sonucuna ulaşmıştır. Öztürk ve arkadaşları (2012) yaptıkları çalışmada Güngörmüş ve arkadaşlarının çalışmalarını destekler sonuca ulaşmışlardır.

Bankacılık sektöründe çalışanlarını rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive eden unsurların cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu ve gelir durumu değişkenlere göre farklılaştığı sonucuna varılmıştır. Genel olarak anketi oluşturan beş alt boyutta anlamlı farklılıklar gözlemlendiği ancak, bu anlamlı farklılıkların daha çok rekabet, vücut ve dış görünüm ve beceri gelişimi alt boyutlarında olduğu belirlenmiştir.

Araştırma tabakalı örnekleme yöntemine göre oluşturularak dağılımı yapılan ve ülkemizdeki 51 bankada çalışan 700 kişi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucuna göre cinsiyet değişkeniyle rekabet, vücut ve dış görünüm, sosyal ve eğlence ve beceri gelişimi alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Rekabet, sosyal ve eğlence ve beceri gelişimi alt boyutlarında erkeklerin, vücut ve dış görünüm değişkeninde ise kadınların yönelimlerinin olduğu bulunmuştur. Güngörmüş ve arkadaşları yaptığı çalışmada sağlığa kadınların daha fazla, rekabete ise erkeklerin daha fazla önem verdiğini belirlemiştir. Öztürk ve arkadaşları (2012) yapmış olduğu çalışmada kadınların egzersize güdülenme yönelimlerinin sağlık, erkeklerin ise rekabet değişkeni olduğunu bulmuştur. Jackson ve Henderson (2002) yaptıkları çalışmada bayanların erkeklere göre zaman, bilgi eksikliği ve para gibi faktörler nedeniyle rekreasyonel etkinliklere katılmakta zorlandıkları veya daha düşük düzeyde katıldıkları belirlenmiştir (Aktaran; Mutlu ve ark., 2011). Çoruh (2013) yaptığı çalışmada üniversite öğrencilerinin rekreasyonel eğilimleri ve rekreasyonel etkinliklere katılımına engel olan faktörlerle ilgili yapmış olduğu çalışmada kız ve erkek öğrencilerin rekreasyonel faaliyetlere katılımında ulaşım sorunun önemli bir etken olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Yaş değişkeniyle rekreasyonel spor faaliyetlerine katılımında motive eden rekabet, vücut ve dış görünüm ve beceri gelişimi alt boyutları arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. 20-30 yaş aralığında yer alan kişilerin diğer yaş gruplarına göre daha fazla rekabet güdüsüyle faaliyetlere katıldığı, 41-50 yaş aralığında yer alan katılımcıların diğer yaş gruplarına göre daha az rekabet güdüsüyle faaliyetlere katıldığı belirlenmiştir. 20-30 yaş aralığında yer alan kişilerin diğer yaş gruplarına göre daha fazla vücut ve dış görünüm ve beceri gelişimi güdüsüyle faaliyetlere katıldığı, 41-50 yaş aralığında yer alan katılımcıların diğer yaş gruplarına göre daha az vücut ve dış görünüm ve beceri gelişimi güdüsüyle faaliyetlere katıldığı belirlenmiştir. Yaş değişkeniyle ilgili elde edilen sonuçlar rekabet, vücut ve dış görünüm ve beceri gelişimi alt

boyutlarının yaş ilerledikçe motivasyonda daha az etkili olduğu sonucunu ortaya koymaktadır. Öztürk ve arkadaşları (2012) yapmış oldukları çalışmada, yaş grupları açısından genç yetişkinlerin (21-30 yaş) diğer yaş gruplarına (31-40 yaş ve 41-50 yaş) göre daha fazla sağlık güdüsüyle egzersize katıldıkları sonucuna ulaşmıştır. 41-50 yaşındaki kişilerin ise diğer yaş gruplarına göre daha fazla rekabet güdüsüyle egzersize katıldıklarını bulmuştur. Güngörmüş ve arkadaşları (2014) yaptığı çalışmada ise rekabet, vücut ve dış görünüm ve beceri gelişimi değişkenlerinin yaş ilerledikçe motivasyonda daha az etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Medeni durum değişkeniyle rekreasyonel spor faaliyetlerine katılımında motive eden vücut ve dış görünüm ve beceri gelişimi alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Medeni durum değişkeninde bekârların evlilere göre vücut ve dış görünüm ve beceri gelişimi yönelimlerinin daha fazla olduğu bulunmuştur. Araştırma sonuçlarımız literatürle kısmen benzerlikler göstermektedir. Güngörmüş ve arkadaşları (2014) yaptığı çalışmada bekâr katılımcıların rekabet, vücut ve dış görünüm, sosyal ve eğlence ve beceri gelişimi değişkenleri puanlarının evlilere göre daha yüksek olduğunu belirlemiştir. Tsai (2005) yaptığı çalışmada bireylerin medeni durumlarına göre egzersize katılım düzeylerinin farklılaşmadığını belirlemiştir.

Eğitim durumu değişkeniyle rekreasyonel spor faaliyetlerine katılımında motive eden sağlık, rekabet, sosyal ve eğlence ve beceri gelişimi alt boyutları arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Ön lisans mezunu olan katılımcıların rekreasyonel spor faaliyetlerine daha fazla katılım gösterdikleri görülmektedir. Araştırma sonuçlarımız Droomers, Schrijvers ve Mackenbach (2001) yaptıkları çalışmada, eğitim düzeyi yüksek olan bireylerin sportif rekreasyona daha fazla katıldıklarını belirlediği çalışmanın sonuçlarıyla farklılık göstermektedir. Lindsay ve Ogle (1972) yaptıkları çalışmada serbest zaman değerlendirme davranışı meslek sahiplerinin prestijlerini gösterme alanı olarak da değerlendirilebilir. Bireyler eğitim düzeyinin artması ile beraber prestijleri yüksek konumlara ulaştıkça, serbest zaman yaratma ve bu zamanı gösterişli ve bireysel gelişmeler için kullanma isteğinde de artış görülebilir (Aktaran; Mutlu ve ark., 2011).

Gelir durumu değişkeniyle rekreasyonel spor faaliyetlerine katılımında motive eden rekabet, vücut ve dış görünüm, sosyal ve eğlence ve beceri gelişimi değişkenleri arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Gelir durumu değişkeniyle rekabet, vücut ve dış görünüm, sosyal ve eğlence ve beceri gelişimi değişkenleri arasında ters yönlü bir ilişki vardır. Ardahan (2013) yapmış olduğu çalışmasında gelir durumu değişkeniyle sağlık, rekabet, vücut ve dış

görünüm, sosyal ve eğlence ve beceri gelişimi değişkenleri arasında anlamlı farklılık bularak, rekabet ve sosyal ve eğlence değişkeniyle gelir durumu arasında ters yönlü doğrusal bir ilişki olduğunu belirtmiştir.

Bankacılık sektörünün hizmet sektörü ve müşteri odaklı bir anlayışa sahip olması nedeniyle çalışanlarının zinde ve sağlıklı olması gerekmektedir. Bu zinde ve sağlıklı olma durumu ise en kolay ve en hızlı sportif rekreasyonel faaliyetlerle sağlanabilmektedir. Çalışanlar rekreasyonel spor faaliyetlerine katılmaya motive edilmeli ve bu yönde çalışmalar yapılmalıdır. Çalışanları rekreasyonel spor faaliyetlerine motive eden unsurlara etki eden değişkenler belirlenerek, bu değişkenlerle ilgili çözümler üretilmelidir.

Gelecekte bu konuda araştırma yapacak araştırmacılar sportif rekreasyonel faaliyetlere katılmaya motive eden unsurların iş doyumu, yaşam doyumu, yaşam kalitesi ve çalışan performansını nasıl etkilediği gibi konulara dikkat etmeleri yapacakları çalışmalarına önemli katkı sağlayacaktır. Yapılan anketler sonucu elde edilen verilerle bu çalışmanın sonucu elde edilen verilerin karşılaştırılması sportif rekreasyonel faaliyetlere katılmaya motive eden unsurların farklılık gösterme durumlarıyla ilgili daha net bilgilere ulaşılmasını sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Adair, J. (2003). *Etkili Motivasyon: İnsanlardan En Yüksek Verimi Nasıl Alabilirsiniz?* (Çev.Ö. Çolakoğlu.). İstanbul: Babıalı Kültür Yayıncılığı.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2005). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. (3. Basım). Sakarya: Sakarya Kitabevi.
- Ardahan, F. (2013). Bireyleri rekreatif spor etkinliklerine motive eden faktörlerin remm ölçeğini kullanarak çeşitli demografik değişkenlere göre incelenmesi: Antalya örneği. *Pamukkale Journal of Sport Science*, 4 (2), 1-15.
- Biröl, S.S. ve Karaküçük, S. (2014). Sportif rekreasyon uygulama politikaları üzerine bir araştırma. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16(27), 80-86.
- Can, H. (1997). *Organizasyon ve Yönetim* (4. Basım). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Chase, A. (1996). *Recreation and Leisure Programming*. Dubuque, Iowa: Eddie Bowers Publishing.
- Droomers, M., Schrijvers, C.T.M., Mackenbach, J.P. (2001). Educational Level and Decreases in Leisure Time Physical Activity: Predictors from the Longitudinal Globe Study. *Journal of Epidemiol Community Health*, 55(8), 562-568.
- Drucker, P.F. (2003). *Geleceğin Toplumunda Yönetim*. (Çev: M. Zaman), İstanbul: Hayat Yayıncılık.
- Gök, S. (2009). Örgüt İkliminin Çalışanların Motivasyonuna Etkisi Üzerine Bir Araştırma. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(2), 571.
- Güngörmüş, H.A., Yenal, F., Gürbüz, B. (2014). Bireyleri rekreasyonel egzersize güdüleyen faktörlerin belirlenmesi: demografik farklılıklar. *International Journal of Human Sciences*, 11(1), 373 – 386.
- Gürbüz, B, Aşçı, F.H., Çelebi, M.(2006). The reliability and validity of the turkish version of the recreational exercise motivation measure. *Proceedings of 9th International Sport Sciences Congress*, (ss.1044) Muğla: Gazi Üniversitesi.
- Hacıoğlu, N., Gökdeniz, A., Dinç, Y. (2003). *Boş Zaman & Rekreasyon Yönetimi Örnek Animasyon Uygulamaları*, Ankara: Detay Yayıncılık.
- Hazar, A. (2014). *Rekreasyon ve Animasyon*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Iwasaki, Y. (2007). Lesiureand quality of life in an international and multicultural context: what are major pathways linking leisure to quality of life. *Social Indicators Research*, 82, 233–264.
- Kayış, A. (2010). SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri.Ş. Kalaycı. (Eds) içinde, *Güvenilirlik Analizi* (ss.405). İstanbul: Asil Yayın Dağıtım.
- Lindsey, J.J, Ogle, R.A. (1972). Socioeconomic patterns of outdoor recreation use near urban areas. *Journal of Leisure Research*, 4(1). 19.

- Mull, F.R., Bayless, G.K., Jamiesson, L.Y. (1997). *Recreational Sport Management* (Fourth Edition), USA: Human Kinetics.
- Mutlu, İ., Yılmaz, B., Güngörmüş, H.A., Sevindi, T., Gürbüz, B. (2011). Bireyleri rekreasyonel amaçlı egzersize motive eden faktörlerin çeşitli değişkenlere göre karşılaştırılması. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 13(1), 54-61.
- Roberts, M., & Harris, G.T. (2009). Wellness at work. *Psychology Today*, 23(5), 54-58.
- Robins, S.P. (2003). *Organizational behavior*. New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Rogers, H., & Morris, T. (2003). An Overview of the Development and Validation of the Recreational Exercise Motivation Measure (REMM), *11th European Congress of Sport Psychology. Congress Proceedings Book* (pp.144), Copenhagen.
- Şahin, İ. ve Kocabulut, Ö. (2014), Sportif rekreasyon aktivitelerine düzenli katılımı engelleyen faktörlerin incelenmesi: Akdeniz üniversitesi turizm fakültesi öğrencileri üzerine bir araştırma. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 1(2), 46-67.
- Öztürk, P., Koca, C. ve Gürbüz, B. (2012). Sosyal fizik kaygı ve rekreasyonel egzersize güdülenme arasındaki ilişkinin incelenmesi. *1.Rekreasyon Araştırmaları Kongresi*, 605.
- Tsai, E.H. (2005). A cross-cultural study of influence of perceived positive outcome on participation in regular active recreation: Hong Kong and Australian university students. *Leisure Sciences*, 27(5), 385-404.
- Türkiye Bankalar Birliği. (2014). *Türkiye’de Bankacılık Sistemi, Banka, Şube ve Personel Sayıları Raporu*.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.